

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Ирена Николова

Нов български университет

**Професионално направление 3.8 Икономика, Световно стопанство и
международни икономически отношения**

**за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна
специалност в Университет за национално и световно стопанство**

от Енида Бесник Жугри

**на тема „Ефекти от валутната политика върху икономическия растеж
на страните от Западните Балкани“**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 12/11.01.2023 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения“ към катедра „Международни икономически отношения и бизнес“, факултет „Международна икономика и политика“, Университет за национално и световно стопанство (УНСС) по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“. Обучението е осъществено в самостоятелна форма на обучение. Научен ръководител е проф. д-р Светлана Александрова-Златанска.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд се състои от 175 страници, като включва увод, три глави, заключение, библиография, 4 фигури, 15 таблици, 52 графики. Ползваната литература за изготвяне на дисертационния труд се състои от 185 източника на английски език, които в преобладаващата си част представляват научни статии. Представени са Справка за научните и практико-приложните приноси и Декларация за оригиналност.

Представеният дисертационен труд разглежда и анализира актуална тема, свързана с отражението на валутната политика върху икономиките на страните от Западните Балкани.

В увода ясно и коректно са формулирани целта, задачите, предметът, обектът, научните хипотези, които се защитават. Детайлно са представени методите на изследване и са поставени ограниченията, като по този начин се улеснява изследователската и научно-приложната част в дисертационния труд.

Последователно в отделните части на дисертацията се разглеждат и анализират целта, задачите и поставените предварително хипотези.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Научните и научно-приложните резултати, получени от изследването са полезни за академичната общност и за представители на различни правителствени институции и неправителствени организации в разглежданите държави. Сравнителният анализ във втора глава, направен за държавите от Западните Балкани за периода от 1990 г. до 2021 г. е полезен и в контекста на тяхното кандидатстване и присъединяване към Европейския съюз.

В третата глава на дисертационния труд се представя емпиричното изследване за връзката между валутния курс и икономическия растеж в четирите разглеждани държави от Западните Балкани: Албания, Босна и Херцеговина, Северна Македония, Сърбия. Ползва се множествена линейна регресия, за да се представят взаимозависимостите между променливите валутен курс, БВП, инфлация и др.

Методологията на изследването отговаря на целите, а поставените задачи са изпълнени.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторантката формулира четири приноса, които отразяват основните постижения на дисертационния труд:

„Първо – това изследване систематизира теориите и възгледите, свързани с валутната политика, влиянието на колебанията на валутния курс върху растежа на БВП и теориите, които обясняват ефекта от нестабилността на валутния курс върху отвореността на търговията и преките чуждестранни инвестиции. Също така теоретична част от това изследване са систематизирани теориите за режимите на валутните курсове като; оптималната валутна зона и финансови и политически подходи.

Второ - изследването обогатява икономическите проучвания за влиянието на валутната политика върху икономическия растеж в страните от Западните Балкани. Дисертацията е задълбочено изследване на икономическото развитие на Западните Балкани в резултат на прилаганата валутна политика. Изследването обхваща продължителен период (1990-2021 г.), което позволява да се проследи икономическото развитие и промените във валутната политика на страните от ЗБ.

Трето - приносът на това изследване към теоретичните и практически познания е комплексният сравнителен анализ на динамиката на основните макроикономически показатели, като се подчертава ролята на валутната политика в развитието на тези променливи. Въз основа на сравнителния анализ, не всички страни от Западните Балкани са имали еднакви резултати от прилагания валутен режим; някои са имали напредък в макроикономическото развитие, а други не са, както е обяснено от сравнителни анализи, подчертаващи важността на сравнителния анализ.

Четвърто – това изследване, базирано на разработения от автора регресионен модел, показва зависимостта между следните макроикономически показатели като салдо по текущата сметка, външен дълг, преки чуждестранни инвестиции, национални спестявания, инфлация, политика на номинален валутен курс, откритост на търговията и икономическия растеж на страните от ЗБ.“

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите на докторантката Енида Жугри по дисертационния труд са 13, като всички са на английски език: 6 от тях са издадени самостоятелно, а 7 са в съавторство, включително и с научния ръководител. Те представляват доклади от научни конференции и статии в научни списания, което е достатъчно за изпълнение на минималните национални изисквания, посочени в Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ).

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 49 страници и отговаря на изискванията за изготвяне на автореферати. Авторефератът отразява детайлно и точно съдържанието на дисертационния труд. В него са описани коректно структурата на дисертацията, същността на отделните глави и научните приноси.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Считам, че представеният дисертационен труд „Ефекти от валутната политика върху икономическия растеж на страните от Западните Балкани“ е добре да се издаде като книга, тъй като ще бъде изключително полезна научната общност да се запознае с цялостното изследване и постигнатите научни приноси. Освен това, докторантът Енида Жугри е добре да продължи своите изследвания в тази област.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд от Енида Жугри показва, че авторката има задълбочени теоретични знания в изследваната проблематика и има способност за организиране и провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Дисертационният труд „Ефекти от валутната политика върху икономическия растеж на страните от Западните Балкани“ отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилник за учебната дейност на УНСС.

Всичко посочено ми дава основание да гласувам ЗА и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Енида Бесник Жугри в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

13 февруари 2023 г.

гр. София

Подпис: .....

доц. д-р Ирена Николова

O P I N I O N

by Assoc. Prof. Dr. Irena Nikolova,

New Bulgarian University

**Professional field 3.8 Economics, World Economy and International
Economic Relations**

**For acquiring the educational and scientific degree “Doctor”, University of
National and World Economy**

By Enida Besnik Zhugri

**Dissertation: “The Effect of Exchange Rate Policy on the Economic
Growth of Western Balkan Countries“**

Reason for presenting the opinion: member of the scientific jury for the defense of the dissertation based on Order No12/11.01.2023 of the Rector of the UNWE.

1. Information about applicant

The applicant has been enrolled in the doctoral program “World Economy and International Economic Relations” at the Department of International Economic Relations and Business, Faculty “International Economics and Politics” at the University of National and World Economy (UNWE) in the scientific field “World Economy and International Economic Relations”. It was a self-study form of education. The scientific consultant is Prof. Dr. Svetlana Alexandrova-Zlatanska.

2. General information about dissertation

The dissertation is 175 pages and consists of introduction, three chapters, conclusion, bibliography, 4 figures, 15 tables, 52 graphs. The reference list for the preparation of the dissertation consists of 185 sources in English and most of them are scientific articles. The Reference for the scientific and applied scientific results and a Declaration for originality and authenticity are presented as well.

The presented dissertation reviews and analyses a significant topic, related to the impact of the foreign exchange policy on the economies of the Western Balkan countries.

In the introduction the purpose, tasks, subject, object, and the scientific hypotheses are clearly and correctly formulated and the hypotheses are defended. The research methods are presented in detail, and the limitations are provided. Thus, the research and scientific-applied part of the dissertation are facilitated.

The purpose, tasks and the formulated hypotheses of the dissertation are reviewed and analysed consistently in the chapters.

3. Assessment of obtained scientific and scientific-applied results

The scientific and the scientific-applied results obtained in the research are useful for the academic community and for the representatives of various governmental institutions and non-governmental organizations in the sample countries. The comparative analysis of the Western Balkan countries in the second chapter for the period 1990-2021 is beneficial in terms of the application and accession processes of those states to the European Union.

The empirical research of the dissertation about the relationship between the exchange rate and the economic growth of the four analysed WesternBalkans countries (Albania, Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Serbia) is presented in the third chapter. The multiple linear regression is applied to present the interdependencies between the variables as exchange rate, GDP, inflation, etc.

The methodology of the research meets the objectives, and the tasks are fulfilled.

4. Assessment of scientific and scientific-applied contributions

The applicant has formulated four contributions that present the main achievements of the dissertation:

“First – this study systematizes the theories and views related to exchange rate policy, the impact of the fluctuating exchange rate on GDP growth, and theories that explain the effect of exchange rate volatility on

openness trade and foreign direct investments. Also theoretical part of this study are systematization of theories of exchange rate regimes as; the optimum currency area and financial and political approaches.

Second - the research enriches the economic studies on the impact of the exchange rate policy on economic growth in Western Balkan countries. The dissertation is deep research on the economic development of the Western Balkan under the applied exchange rate policy. The study covers an extended period (1990-2021), which allows for tracing the economic development and changes in the economic growth of the WBC.

Third, the contribution of this study to the theoretical and practical knowledge is a complex comparative analysis of the dynamics of the main macroeconomic indicators, emphasizing the exchange rate policy's role in developing these variables. Based on the comparative analysis, not all Western Balkans countries have had the same results from their exchange policy regime; some have had progress in macroeconomic development, and others have not, as explained by comparative analyses underline the importance of the comparative analysis.

Fourth –this study, based on the regression model developed by the author, shows the dependence between the following macroeconomic indicators such as the Current Account Balance, External Debt, Foreign Direct Investment, National Savings, inflation, Nominal Exchange Rate Policy, Trade Openness, and economic growth of WBC countries.”

5. Assessment of publications related to dissertation

The publications of the applicant Enida Zhugri on the topic of the dissertation are 13 and they are all in English: 6 of them are published only by the applicant and 7 are published as co-authored, including with the scientific consultant. They are reports to scientific conferences, and articles in scientific journals, that is sufficient to fulfil the minimum national requirements of the Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB) and the Regulations for Implementation of the Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (RIADASRB).

6. Assessment of dissertation summary

The dissertation summary is 49 pages and fulfils the requirements for summary preparation. It presents clearly and in detail the contents of the dissertation itself. The structure of the dissertation, the essence of the chapters and the scientific contributions are described correctly in the dissertation summary.

7. Critical remarks, recommendations, and questions

I consider that the presented dissertation “The Effect of Exchange Rate Policy on the Economic Growth of Western Balkan Countries” has to be published as a book as it would be extremely beneficial to the academic community to know about the overall study and the achieved scientific contributions. Moreover, the applicant Enida Zhugri is recommendable to continue with her research in the field.

8. Conclusion

The dissertation by Endia Zhugri presents that the author has deep theoretical knowledge in the research field, and she has the capacity for independent scientific research.

The dissertation “The Effect of Exchange Rate Policy on the Economic Growth of Western Balkan Countries” fulfils the requirements of the ADASRB, RIADASRB, Rules for Educational Activity of UNWE.

Based on the above-mentioned arguments I vote for, and I suggest to the scientific jury to award the educational and scientific degree “Doctor” to Enida Besnik Zhugri in higher education area 3. Social, economic and law sciences, professional field 3.8 Economics, scientific field “World Economy and International Economic Relations”.

Date: February 13, 2023

Signature: .....

Sofia, Bulgaria

Assoc. Prof. Dr. Irena N